

Het scannen kan razendsnel als de oaien vlot worden aangevoerd. Gemiddeld duurt het een minuut per ooi.

Ooien vaker gescand

Het is in de laatste jaren: het scannen van drachtige oaien. Het is werk voor specialisten. Dierenarts Frank Glorie is zo'n expert. Het Schaap trok een middag met hem op, toen hij de oaien van Hans en Linda Wouters scande.

TEKST: JACQUES ENGELEN, FOTO'S: HENK RISWICK

Elke guste ooi is een teleurstelling. Niet bij Hans en Linda Wouters in het Groninger Opende. Hoewel. Linda wil nog wel eens 'Deze ook?' roepen, als dierenarts Frank Glorie 'Deze is gust' zegt als hij de ooi heeft gescand. Hans Wouters zit er minder mee. "Er zitten ootjes tussen van nog geen zeven maanden. Logisch dat er guste tussen zitten. Ze zijn nog te jong." Het is vrijdag tegen het einde van de middag. Op het bedrijf van Wouters moe-

ten 150 oaien worden gescand, de helft van de populatie op dit bedrijf. Ze zijn in augustus bij de ram gegaan. Hans en Linda willen drie dingen weten: welke oaien zijn drachtig, welke dragen er een lam, welke dragen er meer? De guste gaan over een paar weken opnieuw bij de ram, samen met de oaien die nu lammeren zogen en dan zijn gespeend. De eenlingdragers gaan bij elkaar in een groep, de meerlingdragers vormen de andere groep. De voergift wordt op de

dracht aangepast. Meerlingooien krijgen een kilo krachtvoer tegen de tijd dat ze gaan aflammeren, de eenlingen een stuk minder. Guste oaien helemaal niks. Hier pakken Hans en Linda het geld terug dat ze moeten betalen voor het scannen. Daar rekent Glorie € 1,50 per schaap voor op dit bedrijf. Moet hij minder dan vijftig oaien scannen dan is het tarief twee euro per ooi. Uiteindelijk verdienen Hans en Linda meer door dit scannen dan dat ze ervoor >>

dracht

Frank Glorie is bijna klaar om te beginnen. De behandelkar staat klaar, het stoeltje waarop hij gaat zitten ook.

Een beetje stro in de behandelkar zorgt ervoor dat de schapen niet zo bang zijn erin te stappen.

In de emmer staat een grote fles gel dat nodig is voor een goed contact tussen taster en dier. Door te pompen komt er steeds nieuwe gel op de taster.

Hans Wouters leest met de reader het oormerk van de ooi in.

Dit ziet Frank Glorie op zijn scherm. Een leek kan er weinig van maken, maar het is duidelijk: deze ooi is drachtig.

Het tempo erin houden is belangrijk. Linda Wouters zorgt ervoor dat de schapen vlot doorlopen naar de scanner.

Met een pinnetje tikt Wouters het aantal gescande lammeren in. De gegevens worden automatisch aan de ooi gekoppeld.

Helaas, deze ooi is gуст. Vandaar de lange roze streep op de rug.

Frank scant de buikwand langs de achterpoten van de ooi door.

Het bonte palet na afloop bij elkaar. Gestipte oaien zijn drachtig, maar de reader 'pakte' hun oormerken niet.

moeten betalen. Met een voerprijs van pakweg 21 cent per kilo hebben ze de scankosten van de guste schapen na zeven dagen alweer terugverdiend.

HET GAAT RAZENDSNEL

Scannen is populair. Glorie is er erg druk mee. Er zijn er meer. De Wassum in Venlo heeft een scanner. Op Texel loopt er een praktijkproef mee. De ervaringen zijn positief. Maar de investering is wel hoog voor de experts die dit werk doen. Een goede scanner kost tussen de tien- en twaalfduizend euro. Dat is inclusief behandelkar, want die is wel nodig voor dit werk.

De schapen lopen aan de ene kant de kar in, worden binnen een minuut gescand en kunnen dan de kar alweer uit. Het gaat razendsnel. Dat kan ook alleen maar als de aan- en afvoer van de dieren goed is geregeld. Bij Wouters gaat dat prima. De schapen zijn er gewend om door een doorloopbak te gaan. Dat scheelt nogal.

Glorie scant door een apparaatje onder tegen de buikwand van de ooi aan te houden en te bewegen. Tot 16 centimeter 'kijkt' hij in het dier. Op zijn schermje ziet hij in zwart-wit de inhoud van de baarmoeder. Voor een leek is er van die beelden niks te maken. Glorie ziet meteen of er lammeren zijn en ook hoeveel. Het is echt werk voor een expert. Hans Wouters staat aan de andere kant van de behandelkar. Hij leest het oormerk in met zijn reader, geeft guste ooiën een knalroze streep op de rug en tikt met een pinnetje het aantal lammeren in als de reader de ooi heeft geïdentificeerd. Alles wordt verwerkt in het bedrijfsmanagementsysteem. Erg gemakkelijk, maar het hoeft natuurlijk niet. Er zijn ook schapenhouders die het op papier vastleggen of het aantal lammeren met een spuitbus op de ooi vermelden. De ooiën hier zijn maximaal tachtig dagen drachtig. Glorie zegt dat de optimale periode voor scannen 42 tot 75

dagen is. Hier zijn ze dus ook mooi op tijd.

De gescande ooiën komen bij elkaar te staan tussen vier hekken. Als het te vol wordt, mogen ze naar buiten, de wei in. Die eerste opvang is nodig om de ooiën vlot de behandelkar van Glorie in te krijgen. Een schaap dat een ander schaap ziet, wil ernaartoe. Zou er geen ander dier te zien zijn, dan staat het stil. Het blijven kuddedieren.

EÉN OOGOPSLAG

Na dik twee uur zijn de ooiën gescand. Frank Glorie spuit buiten de behandelkar schoon met een hogedrukspuit. Buiten lopen 150 ooiën. De meeste zonder roze streep, een aantal met. Hier en daar een met roze stippen: wel drachtig maar het oormerk gaf geen signaal voor de reader. Samen met de kleuren van de dekblokken van de rammen is het een bont geheel. Maar in één oogopslag is duidelijk welke ooiën gуст zijn. <<

LINDA (53) EN HANS (46) WOUTERS

WOONPLAATS: OPENDE (GR.)

BEDRIJF: GESPECIALISEERD SCHAPENBEDRIJF MET 300 FLEVLANDERS IN CYCLUS VAN 3 KEER PER 2 JAAR LAMMEREN. EIGEN LAMMERENAFZET ONDER MERKNAAM OVINALANDER. HANS EN LINDA WERKEN ER PARTTIME BIJ.

'Dit is puur economisch'

"We scannen de schapen sinds een jaar of vier. Het is voor ons puur economisch. We weten wat er gaat komen. We weten welke ik moet voeren." Voor Hans Wouters is het scannen van de drachtige ooiën absoluut winstgevend. Guste ooiën krijgen niet het krachtvoer dat de drachtige ooiën wel krijgen en dat hij aan die guste dieren ook zou moeten geven als hij ze niet liet scannen. Hij werkt graag met Frank Glorie. "Die heeft de nieuwe apparatuur waarmee je ook het aantal lammeren kunt zien. Er zijn goedkopere scanners, maar daarmee haal je alleen de guste eruit. En Frank werkt rustig. Dat is prettig." Hans is tevreden over de resultaten en moet zijn vrouw Linda overtuigen, want die wil nog wel eens teleurgesteld reageren als er ooiën gуст blijken. "We begonnen vorig jaar half januari met de lammerij. Hier zitten

ooitjes tussen die erna zijn geboren. Het is niet raar dat er guste tussen zitten. Die jonge dieren blijven niet zo gauw staan als ze bronstig zijn. Oude ooiën wel. Die staan dan allemaal om de ram heen. De kleintjes komen er niet bij." Wouters gebruikt de scanresultaten ook voor selectie. Een volwassen ooi die twee keer achtereen gуст is gebleven, gaat weg. Wouters maakt groepen. De guste ooiën gaan bij elkaar. Die kunnen buiten blijven en heel gauw alweer bij de ram. De drachtige dieren komen drie weken later naar binnen en worden gesplitst in een groep eenlingen en een of enkele groepen meerlingen. Hoeven drielingdragers dan niet apart? Hans Wouters: "Het verschil in voerbehoefte tussen een twee- of een drieling is niet zo groot. Tussen eenling en meerling heel duidelijk wel."

